

Raadsinformatiebrief

Steller : Ottens
Portefeuille : Kâhya
B&W : 26-2-2019
Raad :

Tel. : 6155819
e-mail. : l.ottens@s-hertogenbosch.nl
Agenda nr. : B.3A
Reg.nr. : 6803484
Openbaar :

Onderwerp : Digitalisering parkeren: uitrol tweede fase
Dossier :

Besluit : Het college besluit:

1. Bijgaande raadsinformatiebrief vast te stellen waarin de Raad wordt geïnformeerd over de uitrol van de tweede fase van de digitalisering van het parkeren.
2. Het aanbod aan de raad te doen dit onderwerp verder toe te lichten tijdens Informeren & Ontmoeten.

Communicatie : Informatie avonden in woonwijken; overleg met vertegenwoordigers ondernemers.

Raadsinformatiebrief

Reg.nr. : 6803484

B&W verg. :

Onderwerp: Digitalisering parkeren: uitrol tweede fase

1) Status

In het licht van de actieve informatieplicht informeren wij U over de stand van zaken met betrekking tot de beleidsuitvoering.

2) Samenvatting

Het digitaliseren van de parkeerketen is een belangrijk onderdeel van de optimalisering van onze dienstverlening. We hebben gekozen voor een stapsgewijze digitalisering van de parkeerketen. In 2016 is het proces rondom de vergunningverlening gedigitaliseerd. In de komende maanden zetten we de volgende stappen in de tweede fase: het digitaliseren van de bezoekersregeling, het invoeren van kentekenparkeren en handhaving door middel van een scanvoertuig. Daarmee realiseren we eerder door uw raad uitgesproken ambities en doelstellingen uit ons bestuursakkoord: een optimalisering van de dienstverlening, een beter gebruik van de aanwezige parkeer capaciteit, minder administratieve rompslomp voor inwoners en bedrijven en een efficiëntere parkeerhandhaving. In deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de aanpak en planning van deze tweede fase.

3) Wij bieden u dit stuk ter informatie aan.

Steller : Ottens

Tel. : 6155819

E-mail : l.ottens@s-hertogenbosch.nl

1) Aanleiding

Het digitaliseren van het parkeren (e-parkeren) staat volop in de belangstelling. Daarbij staat de verbetering van de publieke dienstverlening voorop. Voor bewoners en bedrijven betekent e-parkeren: gemakkelijker een vergunning aanvragen, een eenvoudiger bezoekersregeling en mogelijkheden voor maatwerk in dienstverlening. Voor de bezoekers van de stad biedt het de mogelijkheid tot realtime parkeren (alleen betalen voor de parkeertijd die je 'gebruikt' -dit gebeurt overigens al met belparkeren of via apps). Dit draagt bij aan de gastvrije stad die we willen zijn.

Het vergunningparkeren is een wezenlijk onderdeel van onze ambities in het kader van duurzame mobiliteit. Door het instellen van een parkeerregeling willen we de bereikbaarheid en leefbaarheid in woonwijken bevorderen. Ook hierin willen we maatwerk leveren. Functies in de wijk (wonen, werken, winkels) moeten voor de wijk bereikbaar blijven voor bewoners, ondernemers en gebruikers. Vreemdparkerers, die geen bestemming hebben in de wijk, willen we weren.

Waarom e-parkeren

's-Hertogenbosch is niet de eerste gemeente die overgaat tot digitalisering van de parkeerketen. Een groot aantal gemeenten is ons al voorgegaan (waaronder Groningen, Tilburg, Delft, Voorburg). Digitalisering draagt namelijk bij aan een betere dienstverlening aan inwoners:

- 24/7 kunnen aanvragen, wijzigen of intrekken van de vergunning, als aan de voorwaarden is voldaan. Als er in een gebied geen wachtlijst is, wordt de digitale vergunning per direct geactiveerd of gewijzigd (geen wachttijd door verzenden papieren vergunning);
- Meer maatwerk;
- Eenvoudiger uitvoering bezoekersregeling en voorkomen misbruik;
- In gebieden met een wachtlijst: snellere doorstroming van vergunningen;
- Effectievere en efficiëntere handhaving met behulp van een scanvoertuig.

Daarnaast kent onze gemeente een diversiteit aan regelingen die onduidelijkheid voor de parkeerder in de hand werkt: wat in de ene wijk wel mag, is in de andere wijk niet toegestaan. Bovendien leiden verschillende regimes in één wijk tot het inflexibel gebruik van de beschikbare parkeergelegenheid. Zo hebben we bijvoorbeeld in verschillende wijken blauwe zones aangewezen om winkels, scholen en dienstverlenende beroepen bereikbaar te houden. In een blauwe zone mag alleen met een parkeerschijf geparkeerd worden. In het overige vergunninggebied alleen met een parkeervergunning of een bezoekerskaartje. Op momenten (vooral overdag) dat de druk op de blauwe zones hoog is, zien we vaak leegstand in de rest van het vergunninggebied; en andersom: 's avonds en in het weekend is er leegstand in de blauwe zone, terwijl de parkeerdruk in de rest van de wijk dan hoger is. Met de uniformering van parkeerregelingen benutten we kansen om de aanwezige parkeergelegenheid in wijken zo optimaal mogelijk te benutten.

Het vertrekpunt voor het e-parkeren is onze ambitie om de parkeerregimes in en rond de binnenstad beter op elkaar af te stemmen, om zodoende een meer gelijke parkeerdruk na te streven. De doelstelling van het vergunninghoudersparkeren blijft om de leefbaarheid in wijken te borgen.

De uitrol van het e-parkeren is meer dan een 'technische' omzetting van parkeersystemen. Om die reden is een zorgvuldig proces van belang. Hoewel het in belangrijke mate om

uitvoering gaat, vinden wij betrokkenheid van uw raad aan de voorkant belangrijk. Daarom informeren wij u door middel van deze brief.

Besluitvorming

Met de uitrol van deze tweede fase realiseren we een aantal uitgangspunten, wensen en efficiëncymaatregelen, waartoe in de afgelopen jaren door uw raad besloten is:

- Fiscalisering van het vergunningparkeren (2006; reg.nr. 05.1165);
- Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek: aangenomen motie m.b.t. kentekengebonden parkeertickets;
- Door uw raad aangenomen motie m.b.t. digitalisering vergunningparkeren d.d. 15 december 2015;
- Gemeentelijke Parkeerexploitatie juli 2016 (reg.nr. 5651524); de besparingen en meeropbrengsten ad € 695.000 als gevolg van digitalisering zijn in de doorrekening van de reserve meegenomen (efficiëntere parkeerregulering en –handhaving).

De tarievenstructuur voor het parkeren is geen onderwerp in deze brief. De tarievenstructuur is gebaseerd op de doelstellingen van het mobiliteitsbeleid, zoals het voorkomen van uitwijkgedrag van bezoekers en werkers in het centrum naar woonwijken. Wij komen op het onderwerp tarievenstructuur en tariefdifferentiatie nog terug bij uw raad, in het kader van onze ambities ten aanzien van duurzame mobiliteit en het toekomstbestendig maken van de Reserve Parkeer en Verkeer. Daarbij nemen we dan ook het aspect uitwijkgedrag mee. We willen immers voorkomen dat het voor vreemdparkeerders (weer) aantrekkelijk wordt om in woonwijken te parkeren.

E-parkeren in twee fases

Wij voeren het e-parkeren in twee fases in. In de eerste fase hebben wij het volgende geïmplementeerd:

- Belparkeren (vanaf 2011);
- Gedigitaliseerde vergunningen;
- E-loket;

Concreet betekent dit dat bewoners en bedrijven hun parkeervergunning voortaan digitaal aanvragen, en dat er geen papieren vignet meer is, en dat handhaving ook digitaal gebeurt door middel van scannen van kentekens. Dit betekende voor zowel bewoners, bedrijven als voor ons in de bedrijfsvoering gewenning. We hebben daarom in het begin van fase één veel aandacht en zorg gehad voor een goede invoering en het meenemen van de gebruikers in deze omslag. Waar het voor de ene gebruiker vanzelf ging, had een ander net wat meer ondersteuning en gewenning nodig. We hebben daarom de tijd genomen voor een bestendige uitrol van deze eerste fase. Bewoners en bedrijven merken al enig voordeel (gebruiksgemak, minder administratieve last). De echte voordelen zijn pas merkbaar na de afronding van de digitalisering (eenvoudiger, papierloze bezoekersregeling, effectievere en efficiëntere controle).

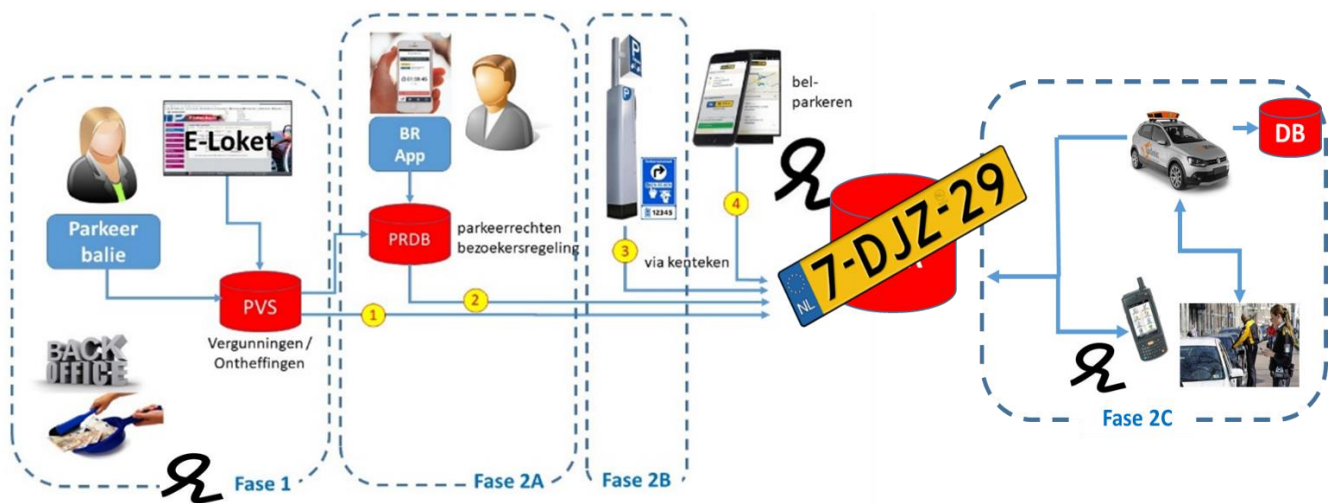
We staan nu aan de vooravond van de uitrol van de tweede fase: digitale bezoekersregeling, het invoeren van kentekensparkeren bij parkeerautomaten en handhaving door middel van een scanvoertuig.

2) Uitrol tweede fase e-parkeren: wat gaan we doen?

In de tweede fase ronden we de digitalisering van het parkeren af. We doen dat door:

1. Uniformering van parkeerregelingen;
2. Vervangen bezoekerskaarten door een digitale regeling;
3. Invoeren van kentekenparkeren in de parkeerautomaten;
4. Optimaliseren van de handhaving door inzet van een scanvoertuig.

In de onderstaande afbeelding geven we inzicht in de samenhang tussen de verschillende onderdelen in de 'digitale parkeerketen'.

Hieronder volgt een uitwerking van de verschillende maatregelen.

Ad 1. Uniformering van parkeerregelingen

In de tweede fase kiezen we ook door op de uniformering van de parkeerregelingen, in lijn met onze ambitie. Conform de eerder door uw raad bestendigde lijn kiezen we daarbij voor een fiscaal vergunninghouders regime, zoals dit nu ook al geldt in De Vliert, Deutenen en Paleiskwartier. Bewoners hebben in deze wijken voor hun bezoek een chipkaart, waarmee zij een aantal parkeeruren voor hun bezoek kunnen kopen tegen gereduceerd tarief.

Een 'fiscaal' regime is geen doel op zich. Voor het vergunninghoudersparkeren geldt nog steeds het uitgangspunt van uw raad: het borgen van de leefbaarheid en bereikbaarheid voor bewoners en ondernemers.

Een fiscaal regime is ten opzichte van een 24/7 parkeerregeling ('Mulderregime') flexibeler. De betaaltijden en parkeertarieven zijn afgestemd op de door de bewoners ervaren overlast door 'vreemdparkerders'. Daardoor is het mogelijk om de bezoekersregeling voor bewoners te beperken. Dit, omdat de parkeerregeling – en dus de bezoekersregeling – alleen geldt voor de tijden waarop de overlast door vreemdparkerders het grootst is. Daarbuiten kan het bezoek gratis parkeren. Als het aantal uren voor de bezoekersregeling is verbruikt, kan het bezoek nog steeds in de wijk parkeren, maar dan tegen normaal tarief. Daarmee pakken we het misbruik van de huidige bezoekersregeling aan.

Daarnaast is van belang dat met een fiscaal regime maatwerk voor doelgroepen (bijvoorbeeld bedrijven) te leveren, waardoor de parkeerdruk in de wijken beter te regelen is. Dit komt de leefbaarheid en bereikbaarheid ten goede.

Bij de huidige 24/7 parkeerregeling is er geen beperking van de bezoekerregeling mogelijk: hier mag alleen met een vergunning of een bezoekersregeling geparkeerd worden. Als het aantal uren verbruikt is, kan het bezoek niet meer in de wijk parkeren. Dat betekent dat we in het huidige regime een onbeperkt aantal bezoekersuren moeten toekennen, waardoor fraude en daarmee parkeeroverlast niet wordt aangepakt.

Bijkomend effect is dat de opbrengsten van de handhaving bij een fiscaal regime ten gunste van de gemeentelijke parkeerexploitatie komen, omdat het hier om de heffing van parkeerbelasting gaat. Bij een 'Mulderregime' gaan de opbrengsten naar het rijk. Daarmee realiseren we de opdracht met betrekking tot de optimalisering van de parkeerinkomsten, die uw raad ons in de nota Gemeentelijke parkeerexploitatie heeft meegegeven.

Het raadsbesluit Gemeentelijke parkeerexploitatie (met de daarin opgenomen ombuigingstaakstellingen) gaat uit van een volledige digitalisering van het parkeren, inclusief handhaving, onder andere door een scanvoertuig. Ook de (tijdelijke) blauwe zones worden daarom omgezet in betaald parkeren. De regeling wordt zodanig ingericht dat winkels en andere functies in woonwijken wel bereikbaar blijven.

Ad 2. Vervangen bezoekerskaarten door een digitale regeling

Digitalisering van de bezoekersregeling betekent een enorme besparing in administratieve 'rompslomp', zowel voor bewoners als voor de gemeente. Jaarlijks worden ruim 14.000 aanvragen voor papieren bezoekerskaartjes verwerkt. Het gaat daarbij om ruim 70.000 sets (12 bezoekerskaartjes per kaart = 840.000 parkeerhandelingen), die allemaal administratief verwerkt moeten worden. Ook deze efficiëncyslag is reeds ingeboekt.

Wat houdt de digitale bezoekersregeling in?

De huidige, papieren regeling wordt omgezet in een digitale regeling. In plaats van onbeperkt bezoekerskaartjes te kunnen kopen, krijgen bewoners voortaan een aantal uren parkeerrechten tegen een aangepast parkeertarief. Met deze parkeerrechten kan maatwerk worden geleverd, door het toekennen van een aantal uren tegen – door uw raad – vastgesteld voorwaarden. Feitelijk wordt dit de digitale versie van de chipkaart die nu al geldt in De Vliert, Deuten en Paleiskwartier.

Het aangeschafte digitale vergunningensysteem biedt de mogelijkheid van een digitale bezoekersregeling. Binnen het systeem moeten de keuzevrijheden voor de verschillende modaliteiten (bezoekersregeling, doelgroepen en de toe te kennen parkeerrechten) uitgewerkt worden.

De doelstelling blijft om de beschikbare parkeerplaatsen ten goede te laten komen voor de functies in de wijk. Het vergunningparkeren moet kostendekkend uitgevoerd worden. De tarievenstructuur en betaaltijden moeten zodanig zijn dat vreemdparkeerders in woonwijken worden geweerd.

Aandachtspunten bewoners

Bewoners in de binnenstad en woonwijken met een papieren bezoekersregeling kunnen nu

nog onbeperkt papieren kaartjes ontvangen tegen een sterk gereduceerd tarief. Dat leidt, zoals hierboven aangegeven, tot ongewenste effecten, zoals extra hoge parkeerdruk door onjuist gebruik van de regeling. Met de digitale bezoekersregeling krijgen bewoners ruim voldoende rechten voor hun bezoek. Sommige bewoners zullen zich door de maximering van het aantal parkeeruren mogelijk beperkt voelen in het kunnen ontvangen van bezoek. De onbeperkte papieren bezoekersregeling verdwijnt immers en maakt plaats voor een beperkt aantal uren voor hun bezoek. Onze ervaring in Deuteren, De Vliert en het Paleiskwartier is dat deze gemaximeerde bezoekersregeling over het algemeen ruimschoots voldoet. Wanneer in incidentele gevallen het maximum aantal uren verbruikt is, kan er nog steeds in de wijk geparkeerd worden, maar dan tegen het normale tarief.

Ondernemers in woonwijken

Bezoekers en klanten van ondernemers in een huidige (tijdelijke) blauwe zone betalen in de nieuwe situatie voor het parkeren. We verwachten dat ondernemers die gewend zijn aan een (tijdelijke) blauwe zone weerstand zullen hebben tegen betaald parkeren, omdat hun klanten nu niet hoeven te betalen voor het parkeren. Ook hiervoor geldt dat we met de betrokken winkeliersvertegenwoordigingen afstemmen wat aanvaardbare tarieven zijn om de bereikbaarheid van de winkelcentra ook in de toekomst te borgen. Zo kan er bijvoorbeeld voor het eerste uur een zeer beperkt tarief gerekend worden, waardoor de drempel om voor een korte duur te parkeren laag blijft.

Communicatie

Vooraf en tijdens de omzetting van de huidige regeling naar de digitale regeling, organiseren we in de woonwijken met een parkeerregeling informatiebijeenkomsten. Daarmee willen we niet alleen een zorgvuldige overgang van het huidige systeem naar de bezoekersapplicaties borgen, we willen ook afstemming over de inrichting van parkeerregulering (afstemmen van dagen en betaaltijden op de ervaren parkeerproblematiek).

Het doel van de parkeerregeling, het weren van vreemdparkerders, staat daarbij voorop. Dit vraagt om maatwerk. In veel gevallen wordt de parkeeroverlast in de daguren veroorzaakt (veelal door werkers). Er zijn echter ook wijken waar de aanwezige voorzieningen zorgen voor extra parkeerdruk. Zoals bijvoorbeeld aan De Sintstraten, waar de aanwezigheid van culturele voorzieningen (W2, Verkadefabriek, Tramkade) zorgt voor extra parkeerdruk. We krijgen veel klachten uit deze buurt over het oneigenlijk gebruik van bezoekerskaartjes, waardoor er extra parkeerdruk ontstaat. Met het invoeren van een digitale bezoekersregeling kunnen we deze ongewenste 'handel' in goedkope bezoekerskaartjes aanpakken. In overleg met de bewoners gaan we de parkeerregeling zodanig inrichten dat vreemdparkerders geweerd worden.

Ad 3. Invoeren van kentekenparkeren in de parkeerautomaten

Bij kentekenparkeren hoeft de klant geen kaartje meer te halen bij de automaat en deze in zijn/haar auto te leggen. Het invoeren van het kenteken volstaat. De parkeerapparatuur in onze gemeente is hier al op voorbereid. Software moet geïnstalleerd en geactiveerd worden. Met het invoeren van het kentekenparkeren realiseren we uw wensen, zoals zijn opgenomen in de nota gemeentelijke Parkeerexploitatie.

De technische uitrol is relatief eenvoudig. Van belang is dat er een goede communicatiecampagne wordt uitgevoerd, om de parkeerders te informeren over

kentekensparkeren en de werking van de apparatuur. Maar ook om hen te informeren over bijvoorbeeld het gemak van belparkeren en handige hulpmiddelen, zoals apps, het opslaan in de mobiele telefoon etc. Bij de invoering zullen onze handhavers ook als gastheer fungeren om de parkeerders te helpen met dit systeem.

Ad 4. Optimaliseren van de handhaving door inzet van een scanvoertuig

De invoering van kentekensparkeren hangt nauw samen met de gewenste efficiënte werkwijze van handhaven. Sluitstuk van de tweede fase e-parkeren is handhaving met behulp van een scanvoertuig. Het scanvoertuig controleert al rijdend automatisch via de kenteken of er goed geparkeerd is. De inzet van handhavers zal hierdoor veranderen. Handhavers verwerken de door de scanauto geconstateerde gegevens en zullen in het kader van optimale bedrijfsvoering aanvullende controles in de stad uitvoeren.

3) Planning

De drie deelprojecten – bezoekerskaartjes, kentekensparkeren en scanvoertuig - hangen nauw met elkaar samen. De planning is daarom ook nauw op elkaar afgestemd. Hieronder geven we u een overzicht van de belangrijkste stappen:

Bij de uitrol van de digitale bezoekersregeling werken we van 'binnen naar buiten'. We starten in de tweede helft van 2019 met de uitrol in de binnenstad, omdat hier aan het bestaande regime niets wijzigt. Daarna volgen de schilwijken, waar al gedeeltelijk betaald parkeren is ingevoerd. Als laatste komen de woonwijken aan bod (eerste helft 2020). Op deze wijze kunnen we leren van de ervaringen van gebruikers, zowel in technische zin (gebruiksgemak applicaties) als in het gemak van de regeling zelf.

4) Rol van uw raad

De wijzigingen in regelingen als gevolg van de digitalisering vragen om meer dan een technische aanpassing van de Parkeerverordening alleen. Zo is het aan uw raad om keuzes te maken ten aanzien van doelgroepenbeleid (het bepalen van voorwaarden voor het toekennen van parkeerrechten aan bedrijven, hulp- en dienstverleners, eerste lijnszorg, etc.). Ook komen we met een voorstel voor de vaststelling van het tarievenbeleid voor bezoekers. Dit maakt onderdeel uit van het voorstel voor de aanpassing van tarievenstructuur en tariefdifferentiatie in het kader van onze duurzame mobiliteitsambities en het toekomstbestendig maken van de reserve Parkeer en Verkeer. We verwachten uw raad voor het zomerreces de voorstellen voor te kunnen leggen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bijlagen:

Geen

Ter inzage:

Geen